1893 - 1963

70-ліття видання і служби своєму народові та правді

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ.
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-0740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-6337

РІК LXX. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЧЕРВНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 28, 1963 No. 122. VOL. LXX.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА $47 БІЛЬЙОНІВ НА ОБОРОНУ

ЗДА НЕ РЕДУКУВАТИМУТЬ СВОГО ВІЙСЬКА В ЕВРОПІ

Вашингтон. — 26-го червня Палата Репрезентантів схвалила $47 082 000 000 на оборону країни. Є це другий найбільший оборонний бюджет під час миру. Минулого року він становив $48 350 082 500. Ці видатки на оборонні цілі є призначені на фінансовий рік, що почнеться 1-го липня 1963 року. За прийняття цьогорічного оборонного бюджету висловилися 410 конгресменів. Тільки конгресмен - республіканець із Мізурі Томас Б. Куртіс голосував „ні", бо хотів цим зазначити, що бюджет ухвалюється з поважним дефіцитом. Він ствердив, що не виступає проти видатків на оборону, але хоче звернути народові увагу, що збільшується федеральне заборгування. Палата не погодилася привернути суми $1 900 000 000, на яку зменшила оборонний бюджет Комісія Видатків. Палата від себе зменшила ще бюджет на $10 200 200, які були призначені на радія для армії. Це зменшення запропонував голова Підкомісії Оборонних Видатків конгресмен Джордж Г. Меґон. Той сам конгресмен почав дебати заявою про те, що не є вірні поголоски, немов би ЗДА мають зредукувати число своїх збройних сил та забрати деякі свої збройні частини з Европи. Конгресмен Меґон спростував поголоску, що появилася була 25-го червня про те, що ЗДА мали б забрати з Европи 60 000 війська. Ця вістка не є згідна з правдою, як неправдивою є теж поголоска про забрання американського війська з Південної Кореї. Ці вістки мали виникнути з того, що якась високопоставлена в Департаменті Оборони особа мала говорити в тому дусі до кільканадцятьох журналістів. Але ці вістки негайно заперечив асистент секретаря оборони, Артур Сильвестер. Конгресмен Меґон сказав під час дебат, що він чекає на той спокійний час, коли можна буде змінити розміщення американських збройних сил, і коли можна буде в Европі залишити „мінімальне" число американських збройних сил. Але тепер, розумував цей конгресмен, було б немудро зменшувати американські війська в Европі. Та треба б переконати наших союзників в Европі, що вони повинні нести більший тягар в утримуванні збройних сил Північно Атлантійського Порозуміння (НАТО). Дехто гадає, що вістка про забрання з Европи 60 000 американських вояків зродилася на основі заяви секретаря оборони Роберта МекНамари, який, протестуючи проти зменшення видатків на оборону в Палатній Комісії Видатків, сказав, що при зменшеному бюджеті треба буде зменшити число військового персоналу на 60 000.

Атомовий спеціяліст д-р Теллер про атомову війну

Вашингтон. — Славний фізик, власник нагороди Нобеля д-р Едвард Теллер, промовляв на зборах 100 конґресменів, і сказав, що ЗДА мусять всіми силами старатися про те, щоб випродукувати протиракетні ракети. Д-р Теллер сказав, що коли б СССР зумів випродукувати протиракетні ракети, то „ми чекали б на повне знищення тільки кілька років". На думку цього вченого ЗДА не сміють ощаджувати на витратах на атомову зброю. Д-р Теллер є проти того, щоб припиняти пробні атомові вибухи, головним чином менші, бо ті проби є потрібні для винайдення і випробування протиракетної ракети. Д-р Теллер твердить, що не можна за допомогою приладів виявити менші ворожі атомові експлозії, тому конче мусіла б бути контроля атомового зброєння за допомогою інспекції на місці.

Конґресмени нарікають на те, що тільки заможні можуть дістатися до Конґресу

Вашинґтон. — Пресовий концерн Скріпса - Говарда перевів опитування між сенаторами і конґресменами про фінансовий стан членів Конґресу і ствердив, що численні конґресмени мусять мати ще якісь інші прибутки, крім $22 500 платні, яку вони річно дістають за працю в Конґресі. На запити відповіли 44 сенатори і 280 конґресменів. Між відповідями часто були такі: „Незаможна людина не може собі дозволити на те, щоб дістатися до Конґресу, бо не має фондів на виборчу кампанію". Подібно твердять і деякі сенатори. Кожний із 44-ох сенаторів має ще додаткові прибутки, які виносять від $1 000 до $75 000. Три четверті конґресменів, які прислали відповідь, заявляють, що і вони мають додаткові прибутки, які, деколи, доходять до — $70 000. Пересічний додатковий прибуток конґресмена становить $8 500 річно. Немає заборони, щоб член Конґресу міг виконувати якусь додаткову працю, або щоб мав прибутки з вартісних паперів. Конґресмен Джеймс Рузвелт із Каліфорнії сказав, що без „додаткового прибутку не міг би працювати в Конґресі". Те саме заявив сенатор республіканець із Ню Йорку, Кеннет Б. Кітінґ.

В АМЕРИЦІ

● **Американську делеґацію** на коронацію Папи Павла VI очолює головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ірл Воррен, а членами делеґації є сенатор Майк Менсфілд, промисловець Чарлз В. Енґелгард із Нюарку, Н. Дж., та канцлер Жидівської Теологічної Семінарії в Ню Йорку рабін Луіз Фінкелстейн. Коронація відбудеться в неділю 30-го червня.

● **Вже восени цього** року над Мексиканською затокою почнуть випробовувати кабіну проєкту Джемінай, згідно з яким два астронавти мали б летіти довкола Землі та пробувати зробити зустріч кабін в космічних просторах.

● **Республіканський Краєвий Комітет** домагається, щоб Президентська Комісія знайшла причину того явища, чому більше як третина американських виборців у 1960 році не зареструвалися до голосування. Голова Республіканського Крайового Комітету конгресмен Міллер називає це явище великими „труднощами" в політиці цієї країни.

● **Головний прокуратор** Роберт Ф. Кеннеді і його дружина не вписали своїх дітей — синів у віці 10, 9 і 8 років до однієї з приватних шкіл у Вашинґтоні тому, що та школа не хотіла прийняти на навчання негритянських дітей. Згадані діти головного прокуратора досі ходили до школи при католицькій парохії, але там є переповнені кляси (пона 50 учнів) і тому Кеннеді хотів вписати їх до іншої приватної школи. Головний прокуратор не тільки словом, але і ділом домагається скасування расових обмежень в школах.

● **Крайовий директор** Конґресу Расової Рівности Джеймс Фармер із Нюарку, Н. Дж., заявив, що законопроєкти през. Кеннеді в справі скасування расових обмежень в готелях, ресторанах, мотелях і т. п. не вдоволяють негритянського населення, бо не дають запевнення, що негри будуть вповні зрівняні з білими при прийнятті на працю, і не дають ґарантій, що негри матимуть рівні виборчі права.

Сенат ухвалив $455 мільйонів на скріплення економіки в безробітних районах

Вашингтон. — Сенат 26-го червня більшістю 65-ох до 30-ох голосів ухвалив законопроєкт, згідно з яким федеральний уряд мав би видати дол. 455,000,000 на те, щоб в тих районах, де довший час панує безробіття, можна було скріпити економіку, створюючи нові варстати праці. Подібний законопроєкт недавно відкинула була Палата Репрезентантів більшістю тільки п'ятьох голосів, і є надія, що вона тепер змінить своє становище в цій справі, яку уряд президента Кеннеді вважає за дуже важливу. Вгорі ухвалена сума дол. 455-ох мільйонів мала б бути видаткована таким способом: 1. Збільшити на дол. 150 мільйонів видатки на промислові і торговельні позички, щоб створити нові варстати праці. 2. Збільшити на таку суму фонди на позички для промислу і торгівлі в сільських районах. 3. Збільшити на дол. 100 мільйонів фонди для допомоги на публічні цілі. 4. Збільшити на дол. 50 мільйонів фонди на позички для здійснення публічних проєктів Сподіваються, що Палата Репрезентантів погодиться на цей законопроєкт, відкинення якого Палатою вважається великою і болючою поразкою уряду през. Кеннеді.

Сенатор Морс проти допомоги „диктаторським урядам"

Вашингтон. — Сенатор демократ із Ореґону Вейн Морс знов виступив проти уряду за те, що плянує дати закордонним урядам допомогу в сумі $4 500 000 000. На думку цього сенатора уряд „покладається на непевне", коли гадає, що даючи закордонну допомогу „диктаторам із великими військовими силами" — збільшує оборону ЗДА. Сенатор Морс розумує так: „Ніхто не може мене переконати в тому, що СССР нападе на Туреччину, коли ми не дамо їй допомоги і ніхто ніколи не твердив, що коли б на Туреччину напала Росія, то вона зможе оборонитися тією допомогою, що її від нас дістала!" Сенатор Морс гадає, що це саме відноситься і до Тайвану (Формози), якому ЗДА дали досі сотки мільйонів долярів але який не міг би себе оборонити, коли б на нього дійсно напав комуністичний Китай. ЗДА допомагають Пакістанові, який не дуже вороже ставиться до комуністичного Китаю. Сенатор Морс домагається, щоб Державний Департамент докладно перевірив свій плян допомоги закордонові.

Крайова Федерація Республіканців підтримує Ґолдвотера

Сан Франсіско. — На 13-ій Конвенції Крайової Федерації Молодих Республіканців, яка відбувається щодва роки, виявляється, що республіканська молодь підтримує консервативного кандидата на президента сенатора з Арізони Беррі Ґолдвотера, хоч сам він ще не заявив, чи буде кандидувати. Сама конвенція офіційно не може зайнятися становищем в справі кандидатури в 1964-му році, але група тексаських делеґатів переводить опитування в цій справі між 627-ма делеґатами, і передбачають, що понад 75 відсотків опитуваних буде за сенатора Ґолдвотера. В четвер увечері Ґолдвотер промовлятиме на бенкеті, і це буде вершком цілої конвенції. Організаційний Комітет просив на Конвенцію й інших можливих кандидатів: губернатора Ню Йорку Нелсона А. Рокефеллера, губернатора Пенсилвенії Вілліяма В Скрентона і губернатора Мишиґену Джорджа Ромні, але всі вони відмовилися прибути.

ЗДА плянують збудувати літак, що летітиме зі швидкістю 2,000 миль на годину

Лос Анджелес. — Голова Федеральної Авіяційної Аґенції Наджіб Галабі, промовляючи в Американськім Аеронавтичнім і Астронавтичнім Інституті, заявив, що ЗДА вирішили до 1970-го року збудувати „найшвидший у світі суперсонічний літак", який летітиме зі швидкістю 2.000 миль на годину. Цей пасажирський літак має бути найкращим під кождим оглядом на що тільки може здобутися ця країна. Він має коштувати $700,000,000 до $1,000,000,000, і приватна фірма не може собі позволити на його будову, тому уряд ЗДА мусить допомогти в цій справі, якщо такий літак має бути збудований. Палатна Торговельна Комісія, що її очолює конґресмен із Аркенсо Орен Гарріс, вже почала переслухання в цій справі. Федеральна Авіяційна Аґенція підготовила проєкт такого літака і розіслала його урядовим аґенціям і фабрикам літаків.

МИТРОПОЛИТ Й. СЛІПИЙ НАЗНАЧУЄ КРИЛОШАН ЛЬВІВСЬКОЇ КАПІТУЛИ

Як повідомляють канадійські українські часописи, Митрополит Йосиф Сліпий найменував на почесних крилошан Митрополичої Капітули у Львові священиків — о. д-ра Богдана Липського і о. Петра Хомина з Торонта, о. Василя Яремака з Дітройту й о. Михайла Ладу з Відня.

НІКСОН ВІЧ-НА-ВІЧ СФІНКСА

Під час своєї подорожі до Єгипту колишній віце-президент Ніксон відвідав Музей античної історії в Каїро. На фото: Ніксон оглядає статую Сфінкса. З Єгипту Ніксон виїхав до Греції і звідти на Середній Схід.

РАДІСНА ЗУСТРІЧ З БЕРЛІНСЬКОЮ МОЛОДДЮ

Поблизу одного з переходів із Західнього до Східнього Берліну президента Кеннеді оточила юрба західньоберлінських дітей, кожне із яких хотіло дотиснутися до Президента і привітатися з ним.

Друга Сесія Вселенського Собору почнеться 29 вересня 1963 року

Рим. — Папа Павло VI встановив як дату відновлення нарад другого Ватиканського Вселенського Собору день 29 вересня 1963 р. Цей Собор був започаткований покійним Папою Іваном XXIII минулого року і його перша сесія тривала від 11 жовтня до 8 грудня 1962 р. Друга сесія мала починатися 8 вересня ц. р., але із смертю Папи Івана XXIII, який його скликав, Собор перестав формально діяти. Його комісії зможуть продовжувати свою працю щойно тепер, після проголошення Папою Павлом VI нового реченця. Досі у ватиканських колах думали, що цього року не буде взагалі можливо продовжувати цей вселенський Собор і вважали, що він буде відновлений щонайскорше в 1964 році. Тепер сподіваються, що Папа Павло VI присвятить усі літні місяці читанню й розглядові приготованих координаційною комісією Собору схем і декретів. Кожна із запроєктованих 17 схем мусить бути перевірена основно і затверджена Папою, заки вона перейде на розгляд Собору. З Ватикану повідомляють також, що Папа Павло VI затвердив негайно після свого вибору кардинала Чіконьяні на становищі державного секретаря Ватикану.

МИТРОПОЛИТА СЛІПОГО ВІДВІДАВ КАРДИНАЛ ВИШИНСЬКИЙ

Мюнхен. — Німецька Католицька Пресова Аґенція повідомила, що примас Польщі кардинал Стефан Вишинський, перебуваючи під час вибору нового Папи в Римі, відвідав Львівського Митрополита Йосифа Сліпого в його Ватиканському мешканні і відбув з ним довшу розмову. Здогадуються, що темою розмови могла бути ситуація українських католиків у Польщі.

Українські науковці візьмуть участь в Міжнародному Славістичному Конґресі

Ню Йорк. — В днях 12-16 липня ц.р. відбудеться в Зальцбурґу в Австрії Міжнародний Славістичний Конґрес, присвячений 1 100-річчю місійної діяльности слов'янських апостолів св. Кирила і Методія. В Конґресі візьмуть участь також українські науковці, між ними о. д-р Ізидор Нагаєвський з Кемдену, автор багатьох праць з ділянки української історії і виданої востаннє англійською мовою „Історії України", як також дослідник нової української історії д-р Іван Лисяк-Рудницький з Фільдельфії. Темою доповіді о. д-ра Нагаєвського буде „Хазарська місія св. Кирила і „руські письмена".

У Вашинґтоні відбудуться установчі збори Відділу УККА

Вашинґтон. — В суботу дня 29 червня ц. р. відбудуться тут в церковній залі при 16-ій і Гарвард стріт, Н. В. установчі збори Відділу У. К. К. А. Візьмуть у цих зборах представники українських організацій у Вашинґтоні, платники Національного Датку, як також окремі українські громадяни і громадянки — мешканці цієї столиці ЗДА. Доповідачами на Зборах будуть голова УККА проф. д-р Лев Добрянський, д-р Матвій Стахів і редактор англомовних органів УККА „Українського Квартальника" й „Українського Бюлетеню" Володимир Душник. Відбуваються ці збори згідно з постановами Правильника для Відділів УККА і доповнень до нього, схвалених в 1958 році Початок зборів о год. 7-ій вечора.

В Польщі поглиблюється харчова криза

Варшава. — Польський уряд попередив усіх консументів, щоб вони не сподівалися на якесь скоре й видатніше збільшення харчових приділів, зокрема в ділянці основних засобів харчування. Не зважаючи на досить добрий цьогорічний врожай, харчова криза в комуністичній Польщі триває далі і навіть поглиблюється. Згідно з офіційними звідомленнями про економічну ситуацію в країні, опублікованим у пресі, продаж молока, яєць і м'яса був протягом п'яти перших місяців 1963 року на яких 9 до 18 процентів нижчий, як в такому часі 1962 року. Зокрема, як ствердив польський уряд, у своєму попередженні, немає можливости запобігти зменшенню постачання населення вепровим м'ясом. Нестача різних основних харчів у зимових місяцях цього року привела у своїх наслідках до виявів незадоволення, а навіть і протестів та демонстрацій якогось більшого руху також збоку населення. Немає і в польській індустрії, в якій продукція товарів щоденного вжитку зменшилася в порівнянні до минулого року на яких п'ять процентів. Непропорційно до індустрійної продукції збільшуються заробітні платні і це впливає теж на загострення господарської кризи в Польщі.

МІЛЬЙОНОВІ МАСИ НІМЦІВ ВІТАЛИ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ В БЕРЛІНІ

Берлін. — Зворушений ентузіястичною і оваційною зустріччю, виявленою у відношенні до нього населенням цього поділеного і відсепарованого від вільного світу міста, президент Кеннеді заявив в одній із своїх промов, виголошених під час відвідин Західнього Берліну в середу 26 червня ц. р., що й він сам почуває себе берлінцем. Цю заяву президента ЗДА зустріли берлінські німці бурхливими оплесками і президент Кеннеді з'ясував ці слова в дальшому фактом, що сьогодні усі вільні люди, де б вони не були, є громадянами Берліну. Промовляючи до 150,000 німців, зібраних перед будинком берлінської міської ради, Кеннеді ствердив, що кожний, хто думає, що можна працювати з комуністами, повинен прибути до Західнього Берліну, щоб наглядно переконатися в неможливості такої співпраці. Все ж таки, в пізніших своїх висловленнях цього ж дня президент Кеннеді підкреслював конечність співпраці великих держав в ім'я „збереження людства, людської раси". Про цю конечність говорив президент у своїй промові, виголошеній на форумі Вільного Університету Берліну, пов'язуючи водночас цю тему із своїм закликом змагати до закінчення холодної війни, із яким він виступив 10 червня ц. р. в Американському університеті у Вашингтоні. Абстрагуючи від усіх цих висловлень, увагу берлінського населення і посторонніх обсерваторів притягав сам факт відвідин американського президента в цьому поділеному місті, що його Кеннеді назвав „символом свободи". Скрізь, куди проїздив президент Кеннеді і де він виступав, збиралися багатотисячні маси берлінського населення, вітаючи його оваційно й ентузіястично. З таким же захопленням були сприймані всі його виступи чи то перед будинком міської ради чи на берлінському університеті. Оглянув Кеннеді теж і побудований комуністами „мур ганьби", але ж побачити хоч вирізок того, що діється в Східньому Берліні, йому не довелося, бо східньонімецькі комуністи позаслонювали довгими смугами полотен і Бранденбурзькі ворота на кордоні між східнім і західнім Берліном і всі місця проїзду між двома частинами цього міста. Перед ворітьми вивісили комуністи транспарент з пропаґандивним надписом, що, мовляв, всі зобов'язання й обіцянки союзників з часу другої світової війни, закрема щодо викорінення німецького нацизму і мілітаризму здійснені тільки в східній Німеччині, але не в Західній Німеччині і в Західньому Берліні і що це повинні б перевести врешті також і західні союзники. Відвідував президент Кеннеді Берлін в супроводі канцлера Аденауера і берлінського посадника Віллі Брандта, як також генерала Лушіюса Д. Клея, оборонця свободи Берліну в час проводжуваної Совєтами 15 років тому бльокади цього міста. Під час зустрічних нарад, влаштованих на його пошану, було багато зворушливих моментів, зокрема тоді, як йому передавано китицю квітів, переслану секретно східньоберлінськими робітниками з висловами надії, що й вони будуть колись свобідними.

З Берліну президент Кеннеді виїхав до Ірляндії, рідної країни його предків

Берлін. — Після відвідин Західнього Берліну ще в середу 26 червня президент Кеннеді відлетів літаком до столиці Ірляндії Дубліну, де населення цього міста зустріло американського президента незвичайно тепло і дружньо, як людину їхньої крови й роду, що вертається по багатьох роках додому. Вулиці Дубліну були прикрашені надписами „Вітай у нас дома!" Ірляндські газети в привітальних статтях визначували президента Кеннеді, як ірляндського „першого і найвидатнішого громадянина за кордоном". Вітав Президента ЗДА на дублінському летовищі спершу старою ірляндською і потім англійською мовою 80-літній президент Ірлядії де Валера і відбулося це вітання в приявності понад 20.000 ірляндців, зібраних вперше в історії Дубліну в такій кількості — на аеродромі. У своїй відповіді на вітання де Валери президент Кеннеді висловив свій респект усім синам і донькам Ірляндії, які розсіяні по всьому світі і які стали найкращими і найбільш льояльними громадянами країни, в яких вони поселилися, не забуваючи про свою і своїх батьків відчизну. Всі вони зберігають глибоко у своїй пам'яті дорогий їм „зелений острів" і тому ж кожен із них чи їх нащадків, відвідуючи Ірляндію, приїжджає насправді додому. В четвер 27 червня през. Кеннеді відбув низку розмов з членами ірляндського уряду і відвідав деякі місцевості Ірляндії, в тому теж і дім свого прапрадіда в Данґенставні і Ню Росс, звідки його предки виїхали в 1848 році до Америки.

У СВІТІ

● **Британський уряд** наказав чехословацькому дипломатові Премислові Голянові, третьому секретареві Чехословацької амбасади в Лондоні покинути негайно територію Великої Британії. Голяна обвинувачують в намаганнях здобувати секретні інформації від британських громадян.

● **Невідомі „пацифісти"**, індоктриновані комуністами, поширюють в Австралії спеціяльні летючки і брошури, в яких подають докладні інструкції, як вести шпигунську роботу і розкривати воєнноважливі секрети. Відбувається ця акція під гаслом „Ставайте шпигунами для справи миру".

● **Совєтська астронавтка** Валентина Терешкова, яка літала в орбіті навколо Землі три доби без однієї години, заявила, що вона мала доручення літати коротше, всього один день, але тому, що „вона добре почувалася" й лет відбувався успішно, вона одержала дозвіл продовжити свою космічну подорож.

● **Південнокорейська республіка** відзначала цього року 13-ліття вибуху Корейської війни. Для вшанування полеглих у цій війні з комуністичною агресією американців південнокорейський амбасадор до ЗДА Кім Чунґ Юль склав вінок на могилі американського Невідомого Вояка на Арлінґтонському Національному Кладовищі.

● **Кубинська Революційна Рада** вибрала на свого голову д-ра Мануеля Антонія де Варону колишнього кубинського прем'єра міністрів, який обійняв те становище по д-рові Антонієві Масео, що зрезиґнував, протестуючи проти того, що Рада повідомила публічно про те, що кубинські втікачі зробили висадку на Кубі, щоб поборювати режим Кастра.

● **Перед військовим судом в Парижі** відбувся процес проти двох дальших співучасників атентату, що був спрямований проти французького президента де Ґоля в серпні мин. року. У висліді процесу підсудного Серже Берніє, колишнього ветерана воєн на Кореї і в Альжирі, засуджено на досмертну в'язницю і Ґюлу Сарі, 32-літнього угорця, що втік з Угорщини після революції 1956 року — на 20 років тюрми.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Примара угодівства

Зміна на папському престолі у Ватикані, криза уряду в Італії та клопоти прем'єра Мекміллена в Англії, як і расові труднощі в самій Америці займають в останніх днях перші сторінки в пресових повідомленнях і привертають головну увагу публічної опінії в світі. Але, за параваном тих голосних подій відбуваються інші, про які мало говориться, але які можуть мати не менший вплив на дальший розвиток історії наших днів. Мова про нову фазу у відносинах між З'єдиненими Державами Америки і Совєтським Союзом, чи радше про намагання таку фазу започаткувати.

Звертає на це увагу зокрема добре поінформований тижневик „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у своєму виданні за 24-го червня цього року. У цілому ряді вісток та коментарів згадується там про новий „біг діл" — великий торг, чи велику угоду — з Москвою, яку плянує тепер уряд президента Кеннеді у Вашингтоні з виразною метою не тільки злагіднити, але й цілком припинити теперішню раз більше а раз менше гарячу „холодну війну".

За найбільшу „мирову галузку" вважає згаданий журнал промову президента Кеннеді в Американському університеті у Вашингтоні 10-го червня цього року. „Історія вчить нас — говорив тоді Президент — що ворожнечі між народами, як і між особами не тривають вічно . . . Перевірмо наше відношення до Совєтського Союзу". Президент рівночасно рекомендував, щоб ми, себто ЗДА і СССР, собі взаємно „краще приглянулись", пригадуючи також, що ЗДА і Московія ще ніколи проти себе не воювали. У цій же промові президент Кеннеді заповів припинення пробних американських атомових експльозій в повітрі та дав виразно до зрозуміння, що ЗДА готові на дальші торги.

До цього додається ще такі більше чи менше відомі факти і здогади:

„Мирний виклик" президента Кеннеді прийняла Москва тим, що чи не вперше совєтська преса, очевидно з наказу Кремля, передрукувала всю промову американського президента, що вже само по собі є відповідним коментарем. Тим часом прийшло вже порозуміння в справі „гарячої лінії", як називають безпосереднє телефонічне получення між президентом Кеннеді і диктатором Хрущовим. Рівночасно у Вашингтоні багато говориться про частий, навіть дуже частий тепер обмін таємними листами між Кеннеді і Хрущовим. У відповідному зв'язку з якимось плянованим „великим торгом" між Вашингтоном і Москвою мали б стояти і теперішні відвідини президента Кеннеді в Европі. Додається до цього також і останній розвиток відносин між Москвою і Ватиканом, започаткований за померлого недавно Папи Івана XXIII і з деякими познаками, що він продовжуватиметься у відповідній мірі.

У Вашингтоні з офіційних джерел заперечують, наче б у пляні був якийсь „великий торг", але публічна опінія тим не менше виявляє деяку тривогу, не тому, щоб американський нарід не бажав собі наладнання міжнародних відносин і припинення холодної війни, але з тої простої причини, що всі дотеперішні „великі порозуміння" між Америкою і Совєтським Союзом кінчалися новими і однобічними американськими концесіями. Тому то кожна перспектива „угоди" з Москвою є маривом, а не надією. Не диво, що лідер республіканської меншости в Сенаті, сенатор Еверет М. Діркsен з Іллиной „в обличчі драстичної переставки політики президента Кеннеді відносно Совєтського Союзу" вимагає негайної і ґрунтовної перевірки американської закордонної політики відповідними конгресовими комісіями.

В тенетах потворної системи

Звиродніння московської комуністичної системи виявилося не лише в злочинах жорстокого деґенерата Сталіна і його кремлівських соратників, між якими одну з перших роль відіграв нинішній совєтський диктатор Нікіта Хрущов, але також позначилося глибоко в моральному розкладі, що охопив „вихованих" з допомогою терору і адміністраційно - поліційних заходів пересічних совєтських людей. Одним із проявів цієї неймовірної не раз моральної деґенерації може бути небувала в історії світу і розвинута до крайніх меж перфідії система совєтського донощицтва і наклепництва.

Дуже показовою ілюстрацією для стану совєтської „моралі" в цьому відношенні може бути надрукований в київській „Літературній Україні" за 21 травня цього року, репортаж кореспондентів цієї газети С. Кожухара і П. Терещенка п. н. «25 „томів" Р. Чинак». Мова в цьому репортажі не про якісь наукові писання, чи письменницькі вправи, але просто про доноси й наклепи, що їх виписує протягом уже 15 років, не враховуючи в це воєнного і довоєнного часу, совєтська громадянка з Києва Раїса Ісаківна Чинак. Встановлено, що написані нею в той час доноси і наклепи до різних совєтських установ творять великих 25 томів записаних густо сторінок. Автори репортажу стверджують, що авторка цієї „екпресивної й інколи драстичної прози" народилася 1910-го року, що має всього дві кляси навчання в школі, що за фахом вона наклепниця і що основним родом її зайняття є писання доносів на всіх і вся.

Подавши такий родовід совєтської чемпіонки в донощицтві, автори репортажу подають ще характеристику тла й середовища, на якому розвинулася її плідна „діяльність: „Генезис „творчости" Чинак криється в темних тенетах страшної підлоти й людоненависництва. Двадцять п'ять томів жовчі — це загадка для анатомів і фізіологів. Її щоденні брудні, навіжені писання перейняті єзуїтським патосом „викривання недоліків", „пильности", „боротьби за . . . мораль" тощо. П'ятнадцять років людина не всміхається, вишукує й вигадує лише потворне, негативне і душа її перетворилася на смітник. Але в усій наклепницькій зливі відчувається якась продумана, вироблена довгими роками чорної практики циклічність, своєрідна лиха композиційна послідовність . . . Починається з сусідів, які живуть навколо Чинак і над нею та розмовляють вголос . . . Вона у найбридкіших, найобразливіших висловах пише пасквілі на них буквально в усі інстанції . . . Постійно шле доноси в установи і на підприємства, де працюють сусіди. Її наклепницькі листи пливуть в усі редакції . . . І нарешті строчить доноси навіть на сусідових дітей — в школи, де вони вчаться . . ."

В цій вірно схопленій характеристиці совєтської наклепниці автори репортажу схарактеризували добре може й мимоволі і саму систему, що породила такі звироднілі типи, як Раїса Чинак, яких, як стверджують самі ж автори, подаючи навіть прізвища — є чимало.

З одним тільки не можна погодитися, що донощики цього типу й маштабу і їх подивугідна активність можуть бути для когось загадкою. Тож їх породила, виховала й вишколила в їхньому потворному ремеслі сама ж московська комуністична система своєю справді таки „чорною практикою", продуманою і виробленою довгими роками. Як доводить приклад із Раїсою Чинак, ця підла і людоненависна система здеґенерувала не тільки комуністичну верхівку, але й багато пересічних громадян СССР.

Роман Рахманний

КАНАДІЙСЬКА СЛАВІСТИКА НА НОВОМУ ЕТАПІ

Цьогорічний з'їзд Канадійської Славістичної Асоціяції показав наочно усім учасникам, що це об'єднання наукових працівників стануло твердою ногою на вищий щабель свого розвитку. Як у минулі роки, щорічний з'їзд славістів відбувався у рямках „з'їзду з'їздів" канадійських науково-освітніх товариств. Колись канадійське науково - освітнє об'єднання скликало свій з'їзд окремо; від ряду років прийнявся звичай відбувати такі щорічні наради в одному місці, приблизно в тому самому часі. Звичайно господарем двотижневого „з'їзду з'їздів" буває університет у даній місцевості: минулого року Університет МекМестера в Гамілтоні, а два роки тому Монтреальський університет у Монтреалі.

Цього року канадійські науково - освітні товариства мали свої наукові сесії та організаційні наради в древньому місті Квебек, де відкрив їм свої гостинні двері Лявальський університет — один з найстарших у Канаді. Там зустрічалися при обговорюванні організаційних і наукових питань члени таких великих товариств, як „Королівське Т-во Канади", Канадійське Історичне Т-во", „Канадійська Асоціяція Політичних Наук", „Канадійське Освітнє Об'єднання", і багато інших; у цілому 40 об'єднань. Загальна кількість зареєстрованих учасників протягом двох з половиною тижня в Лявальському університеті досягла числа — 4 000 осіб. Всі вони мали прекрасні можливості зустрітися з тими людьми, з якими можливо їм тяжко будь-коли зустрітися із-за відстані, та обговорити окремі питання з галузі спільних зацікавлень. Для цього особливо пригожі були спільні сніданки, обіди й вечері, влаштовувані різними установами.

Канадійське Славістичне Т-во, в якому є чимало українців, мало свій з'їзд від 11-го до 13-го червня. Управління Т-ва під енергійним керівництвом його минулорічного голови д-ра Б. Боцюркова, проф. Альбертського університету і секретаря - ветерана проф. В. Буйняка із Саскатуну, було спроможне скласти дуже успішний звіт із своєї діяльности. Сьогодні Товариство нараховує близько сто членів, врешті збалянсувало свої фінансові справи, а що найважніше — здобуло собі вже гідне місце в колі науково-освітніх товариств Канади і ЗДА.

Показником у цьому відношенні була цьогорічна програма наукових сесій, здійснення якої зайняло майже цілих три дні. Першого дня на пленарній сесії заслухано і обговорено три доповіді — одну літературну, одну з галузі політичних наук, та одну з демографії. Ця остання стосувалася змін в азійських республіках Совєтського Союзу; Доповідачами були професори Торонтського (Бредфорд), Гамілтонського (МекНіл) та Кінґстонського (Пірс) університетів. Того ж дня обговорено організаційні питання товариства і переобрано управління. Головою обрано сенатора Павла Юзика, професора історії в Манітобському університеті; його заступником є проф. Гордон Скіллінґ з Торонтського університету — визначний канадійський науковець і теперішній голова новоутвореного східньо-европейського центру досліджень при згаданому університеті. Він, очевидно, буде логічним наступником на місце сен. Юзика в наступному терміні його діяльности. Об'єднані зусилля таких двох діячів напевно дадуть прекрасні результати для Канадійського Славістичного Т-ва, як в науковому так і в організаційному відношеннях. Секретарем обрано Іво Моравчіка, економіста з Альбертського університету, де завдяки заходам проф. Боцюркова і проф. Старчука славістична асоціяція має щиру підтримку університетських властей.

У середу 12-го червня на ранній сесії обговорено три мовознавчі доповіді. З того числа дві належали українським професорам: д-р Ярослав Рудницький із Вінніпегу читав свою доповідь про „Нові слов'янські етимологічні словники" і здобув загальне визнання в слухачів за вміле з'ясування нової методики укладання етимологічних словників. До речі, він є автором першого українського етимологічного словника, який появляється окремими зошитами. Голова відділу слов'янознавства Альбертського університету, проф О. Старчук, читав доповідь про „Деякі аспекти географічної лінгвістики".

На післяобідній сесії того ж дня були дві доповіді. Д-р Кос-Рабцевіч з Монтреальського університету читав доповідь про „Совєтське ставлення до міжнародного права щодо космічного простору". Кореферентом та коментатором виступав д-р Роман Олійник (Монтреальський університет) і насправді доповнив виклад доповідача, з'ясовуючи змінливу совєтську лінію у підході до проблем міжнародного космічного права та співробітництва із ЗДА і Об'єднаними Націями. Другим доповідачем був д-р З. Фалленбухль з Віндзору, який говорив про практичний досвід комуністичних країн у розвитку слабо розвинутих та економічно відсталих держав — тема суто економічна й обіймала посередньо Україну, але брак часу не дозволив на скоментування того аспекту.

Ввечері того дня відбулася панельна дискусія на тему „Східня Европа після 22-го з'їзду компартії СССР". Учасниками були Гордон Скіллінґ, Е. Бромке і І. Моравчік; керував дискусією д-р Джозеф Берлінер, заступник голови Американської Славістичної Асоціяції. На жаль, скорочена загальна дискусія не дозволила привернути увагу учасників на значення і наслідки того з'їзду на внутрішні взаємовідносини в Совєтському Союзі; учасники дебат присвятили увагу тільки сателітним країнам .

Під час офіційного бенкету Канадійського Славістичного Товариства перед цією дискусією проф. Яр. Рудницький сміливо висунув проблему, яка заторкує до живого усіх канадійських українців, а в тім і всіх осіб слов'янського роду, а не тільки наукових працівників. Він підкреслив, що тепер відзначається 1100-ліття св. Кирила і Методія, а це добра нагода здобути (для канадійських слов'ян) і визнати (канадійцями іншого роду) славістиці право рівноправного місця в науковому світі; йдеться про різномовність і різнокультурність у Канаді, а не — як тепер дехто перенаголошує т. зв. двокультурний аспект тієї молодої країни і молодої держави. Роковини слов'янських учених і святих є пригадкою для всіх у цьому відношенні.

Третій день був заповнений доповідями і панельною дискусією мовознавчого характеру. Серед доповідачів були два українці. Проф. Ігор Лезицький із Ватерлю, Онт. дав прекрасну аналізу поезій Пастернака в повісті „Доктор Живаго", а д-р Богдан Будурович з Торонто з'ясував „Совєтсько-польські взаємовідносини між двома війнами". Його доповідь викликала дуже широке зацікавлення слухачів, які — зокрема поляки — підкреслювали об'єктивність, спокій та суворо - науковий підхід українського науковця в обговорюванні тієї складної теми. Варто пригадати читачам, що працю д-ра Будуровича на аналогічну тему видав на початку цього року Колюмбійський університет, а перші відгуки в наукових журналах про неї говорять, як про „працю, що ще довго залишиться основною книгою в цій галузі".

Такі праці й виступи на наукових конференціях, як д-ра Будуровича, є найуспішнішим засобом для українців здобути добре ім'я українському народові та відповідне місце українській науці. Подібне можна сказати і про виступи та діяльність проф. Б. Боцюркова на форумі Канадійської Асоціяції Політичних Наук. Його наукові статті в журналі тієї асоціяції, а зокрема його доповідь на її щорічному з'їзді в місті Квебеку викликали широкий відгук серед його колег - спеціялістів; хіба в такі моменти не може не горіти гордістю серце стороннього слухача - українця, коли йому розказують про цінність роботи його земляків.

Цьогорічний з'їзд наукових товариств Канади й Квебеку, а з окрема з'їзд Канадійського Славістичного Т-ва, насуває багато конструктивних і оптимістичних думок. Участь наших наукових працівників у таких з'їздах дедалі помітніша, їхні праці дедалі успішніше витримують критику інших науковців, а організаційні заходи наших земляків є поважним вкладом у розвиток науково - професійних об'єднань. В цьому останньому відношенні цей результат зусиль ряду осіб — м. ін. проф. К. Біди з Оттавського університету, колишнього голови Т-ва Славістів; проф. Буйняка, який впродовж трьох років орав секретарську ниву асоціяції, а останньо допомагав успішно д-ру Боцюркові розширити організаційні рямки Товариства. Слід згадати вклад проф. Ю. Луцького, який протягом кількох років був редактором - управителем журналу асоціяції „Славонік Пейперс"; цей журнал уже здобув собі видне місце в численній родині наукових журналів, видаваних англійською мовою.

Таким чином цьогорічний з'їзд канадійських славістів показав, що їх товариство знайшлося на новому етапі праці, а українці — учасники Т-ва дали значний вклад у його розвиток.

Євген Онацький

ПРОБЛЕМА ПРОСТОРУ

В українських народних віруваннях панують просторові уявлення. Як зазначив В. Петров в „Енциклопедії Українознавства" ч. І. ст. 247, ці просторові уявлення виступають в поглядах на смерть:

„Смерть — це відхід, льокальне переміщення в просторі. Померлий — це той, що відійшов. Вмирати — відходити. Померлий відходить у воду, в землю, в вирій. З такого уявлення про смерть розвинувся похоронний обряд, який конструюється, як відхід у землю, відпливання водою і в воду, відлітання у вирій. Давні слов'яни знали всі ці типи похоронного обряду: шлях померлого міг бути шлях суходолом або рікою, і місцем померлих було або верхів'я ріки (болото, джерело, криниця), або надра землі. Померлого ховали або в санях, або в човні („лодії"), закопували в ямі в землю, на дні ріки, або спалювали. За народними етнографічними звичаями померлому кладуть до труни ціпок, або його везуть на кладовище на санях, чи на возі, будують для нього домовину — „хату без вікон і без дверей". Просторове уявлення смерти сполучається з перетворювальним (трансформативним), з уявленням смерти, як перетворення, змінювання зовнішнього вигляду: померлий, відходячи, змінює місце свого перебування і разом із тим змінює свій вигляд: зменшується, стає малим, перебуває „під стріхою" хати, „під каменем", „в садочку на листочку", „в полі на колосочку" і т. д.

У народних піснях простір — символ волі, а значить і щастя, розкіш. Розкіш — це щастя з невідмінним відтинком волі, свободи (Ол. Потебня в Русск. Филол. Вестник" 1886, I, 637):

„Над горою високою голуби літали (тут щастя, розкіш), я ж (протиставлення) розкошу не зазнала, а літа минають . . ."

Або в іншій пісні: „Вилітали орли зза крутої гори, розкошу (себто, простору, волі) шукали . . ."

І Свидницький теж писав у своїх „Люборацьких": Душа потребує простору, жадає волі . . ."

Але якщо ми зупинимися біля цього виразу „простір" і спробуємо його собі точно уявити, зрозуміти, що власне під тим словом криється, то побачимо, що це інтуїтивне поняття, ніби всім зрозуміле, але одночасно неприступне точному окресленню. Це ніби . . . власне, тільки „ніби . . ." — велика світляна півкуля, що в її осередку ми знаходимося, і що її межі формують наші обрії. У цій світляній півкулі, у певній порядковій віддалі від нас знаходяться різні речі, обрисовані в світляному довкіллі темнішими контурами. В міру того, як ми переміщаємося, межі світляної півкулі розширяються, і ми помічаємо багато інших речей, яких раніше ми не бачили. Що вище ми підносимося (як оті „орли зза крутої гори"), тим більший простір охоплює та наша світляна півкуля, тим більше речей ми бачимо. І на тлі тої світляної півкулі відбувається все те, що ми бачимо, чуємо, думаємо . . . Однак з найхарактерніших, найосновніших рис людського поступу це, без сумніву, змагання людини поширити свій простір, опанувати його, „перемогти його". Сама ідея Бога сполучається в нас із ідеєю просторової безмежности, поруч із ідеєю вічности, всесили, всемогутности. „Сучасний динамізм потребує все більшого простору для своєї діяльности, для вияву своєї енергії. Ніби ввесь зміст сучасної цивілізації зосередковуються тепер на фавстівськім вимаганні західньої людини (що до неї тепер приєднується й „східня людина"!) перемогти простір . . . перемогти час і простір . . .

Простір, з яким люди здавна зжилися, це — так званий тривимірний простір — довжини, ширини й висоти. Але в „боротьбі" з простором сучасна геометрія встановила вже можливість і інших просторів — ч о т и р и вимірного (Мінковський, Айнштайн) і навіть п'ятивимірного (Вейль) що стали одним із важливіших чинників теорії релятивности і що їх можна досліджувати.

В. Кер писав свого часу в „Арці":

„Клясична фізика — фізика великих тіл, макрофізика. Для неї поняття простору — основне поняття. Первні, атоми вона описує, як частки простору, як просторові елементарні частки. Вона розглядає їх щодо простору, з погляду їх просторового об'єму і, відповідно до цього, характеризує їх тим способом, що від інших явищ відрізняє їх за їхнім розміром; атоми малі, вони становлять собою остаточну межу в роздрібленні простору. Якщо ж клясична фізика — макрофізика, то модерна фізика — мікрофізика (студіює зовсім маленькі тіла — Є. О.). Однак, суть різниці полягає зовсім не в тому, що ця остання стикається із сферою явищ, в описі яких поняття простору втрачає свій змисл. Модерна фізика не надає значення моментові місця. Вона іґнорує його, намагаючись побудувати систему фізики поза категорією простору . . . Лише про ймовірність місця і шляху електронів каже сучасна не-клясична фізика. Згідно із славетною гайзенберґівською формулою — „невизначеної . відносности", присутність електрона в даному місці не може бути вирахована, а тільки прийнята за ймовірну.

Це відмовлення говорити про місце електрона пов'язане з тим, що сучасна фізика виявляє взагалі тенденції виключити категорію простору із свого змісту . . . Свій образ світу модерна фізика воліє будувати незалежно від поняття простору . . . Так, в обсяг сучасного наукового пізнання входять спроби витворити безпросторовий образ світу — саме те, проти чого так войовничо й запекло змагалась клясична фізика, для якої образ світу був в істоті своїй образом світу просторового . . ."

Треба признати, що для нас, вихованих на просторових уявленнях світу, які віднайшли такі яскраві вислови у віруваннях та в поетичних висловах наших предків, проблема безпросторового світу ще довго залишатиметься науковою проблемою.

Практично ж — точитиметься далі боротьба за опанування простору, що в ньому ніхто ніколи не знайде меж. Проблема простору залишається все та сама — це проблема вічної експансії й небезпечного імперіялізму, що сягає вже по стратосферу . . .

Михайло Рудко
Европейський директор ЗУАДК

З ДІЯЛЬНОСТИ ЗУАДК В ЕВРОПІ

(5)

Щоб охопити всіх потребуючих цієї категорії, що підпали під опіку ЮСЕП-у, треба було перевести реєстрацію. За весь час було зареєстровано нами: 12678 родин із 4 521 особами, з того 505 родин із 1 354 особами з різних причин були відкинені ЮСЕП-ом, а 1 173 родин із 3 167 особами скористали з допомоги цієї американської організації.

Допомога ЮСЕП-у була поділена на такі категорії: а) допомога в харчах, одягу, хатній обстановці і медопіці, б) допомога в еміграції (тільки оплата візових коштів), в) допомога в інтеграції як приміщення, мешкання, меблі тощо.

Цифрові дані про фонди, які Европейське Представництво ЗУАДК одержало від ЮСЕП-у в 1952-1962 рр., отже за майже 10 років, для допомоги і інтеграції нашим людям, представляються так: від 1952-1959 рр. ЕП одержало від ЮСЕП-у суму 2 106-826.35 НМ; від 1960-1962 рр. — 246 732,40 НМ. Разом за цілий час співпраці з ЮСЕП-ом Европейське Представництво одержало 2 352 558.75 НМ.

Коли до цієї суми ще додати понад 500.000 НМ, які ЮСЕП виплатив за морський транспорт для окремої категорії людей до різних позаморських країн, то загальна сума, що її українці дістали від ЮСЕП-у, доходить майже до 3 мільйонів німецьких марок.

На наші умови це дуже поважна допомога для українських залишенців.

Треба ще зазначити, що ЮСЕП оплачував більшість адміністраційних витрат нашої організації, а це уможливило виконати всі інші важливі завдання, які ми перебрали на себе. І хоч в останньому періоді, тобто в 1960-1962 роках сума дотації ЮСЕП-у для Европейського Представництва була на багато менша, як у попередніх роках, то все таки ця дотація уможливила нашій організації провести дуже велику і важливу роботу для одержання дальших фондів з інших міжнародних організацій, головно від англійської організації „Адопшен комітi".

З другого боку треба здати собі справу з того, що ці гроші були б зужиті для інших, а не для наших людей, коли б не було Европейського Представництва. Бо ж кожна інша наша організація не була б у стані цих фондів здобути.

Допомога ЮСЕП-у скінчилася, бо немає нових утікачів, якими мав би опікуватися ЮСЕП. А також тому, що ми не маємо відповідної кількости своїх власних фондів, яких ЮСЕП від нас вимагав. Цей факт поставив нашу організацію в дуже критичну ситуацію, головно тому, що ми не маємо можливости здобувати дальші фонди з інших міжнародних джерел, потрібні для допомоги нашим людям в такій мірі, як це ми робили перед тим.

Треба признати, що всі працівники ЮСЕП-у дуже добре розуміють наші проблеми і добре до нас ставляться, але в такій ситуації не можуть нам далі допомагати. На цьому місці нам дуже приємно скласти признання і подяку американській установі ЮСЕП і її працівникам, зокрема її теперішньому директорові п. Лавренсові в Женеві та п. Коксові в Мюнхені, за велику допомогу, яку ми одержали від цієї організації для наших людей і за прихильне і вирозуміле ставлення до всіх наших справ. Десять років тісної співпраці з людьми, що очолювали цю організацію, дало нам можливість видобути не тільки великі фонди, але також пізнати і з'єднати для нашої справи багато приятелів, що займають поважні позиції в різних американських інституціях, а головно в Державному Департаменті. Всі ці американці напевно в майбутньому будуть ставитися з більшим зрозумінням до наших проблем.

„Адопшен Комітi" та інші установи

Іншою організацією, з якою Европейське Представництво ЗУАДК тісно співпрацювало для виєднання допомоги нашим людям, була англійська допомогова організація „Адопшен комітi". Допомога цього комітету обмежувалася здебільша до ділянки інтеграції почалася в нас під час Світового Року Втікача, тобто в другій половині 1959 року. Так, як ЮСЕП, для переведення допомогової акції давав також фонди на адміністрацію — „Адопшен комітi" не давав нам ніяких адміністраційних фондів і тому всю допомогу ми мусіли провадити власними засобами. Від „Адопшен комітi" в порівняльно короткому часі, вдалося все ж таки одержати поважні суми для включення наших людей у місцеву господарку.

За час співпраці Европейського Представництва в „Адопшен комітi" від липня 1959 р. до кінця грудня 1962 року наше бюро опрацювало і внесло 826 проєктів для 2 156 осіб на суму 852 800 нм. З того затверджено 352 проєктів для 929 осіб на суму 242 106 нм., відхилено 167 проєктів для 507 осіб на суму 241 235 нм., і дотепер не рішено 307 проєктів для 720 осіб на суму 369 459 нім.

В багатьох випадках „Адопшен комітi" не міг виплачувати запропонованої в проханні суми і тому виплачував тільки частину. В інших випадках він підшукував опікунів-патронів, які пізніше складали гроші, щоб прийти даній родині з потрібною допомогою. Часто такі опікуни жертвували навіть більше, як було передбачувано в проханнях. З огляду на нестачу фондів в останньому часі проєкти полагоджуються в міру доплиunion фондів. Тільки у винняткових випадках, наглих потребах, ми можемо дістати від цієї організації потрібну для людей поміч. Полагоджують такі справи скоро. В нормальних випадках процедура триває довше.

„Адопшен комітi" давав дуже поважні фонди переважно на придбання для наших людей відповідних приміщень. Головно для тих, які жили в дуже поганих бараках, деякі навіть у стайнях, і не мали можливости кращих приміщень дістати через офіційний німецький мешканевий уряд. Також, коли родина одержує нове помешкання і не може сама купити собі меблів, можна одержати на це фонди від цієї організації. В інших випадках ми нормально шукаємо опікунів через АК, патера Пієра, чи жіночої організації ВВС (Вумен Волюнтері Сервіс).

В звітовому періоді вислано прохань на адопції-патронати: до „Адопшен комітi" — 133 прохань для 303 осіб; до Вумен Волюнтері Сервіс — 190 прохань для 518 осіб; до патера Пієра — 130 прохань для 381 осіб. Разом — 453 прохань для 1 202 осіб.

Нам важко подавати суму, бо патрони висилають гроші безпосередньо до наших людей. Нас інформують тільки про окремі випадки, наприклад, родина Марінських — понад 4 000 нім. марок, родина Чард — понад 2 700 нм та родина Малик — понад 2 000 нм і т.д.

А ПАМ'ЯТЬ ПРО НИХ З РОДУ В РІД

В так званий „Меморіял Дей", що його відзначають у ЗДА 30-го травня, багато людей відвідує цвинтарі, щоб помолитись на гробах померлих батьків, друзів, приятелів чи рідних. Переходячи біля нагробних пам'ятників, читають імена тих, що померли. Нагробний холодний камінь з написом свідчить про те, що той чи інший, що спочиває в гробі ,колись жив на Божому світі, а тепер його вже немає поміж живими. Із того холодного каменя ніхто не відчитає, чи померлий був благородною, шляхетною, щедрою чи жертвенною людиною, бо нагробний камінь проповідує тільки смерть того, що під ним спочиває вічним сном.

Зовсім інший характер має пропам'ятна таблиця в церкві чи якійсь установі, на якій вирито імена добродіїв і жертводавців, що склали княжі пожертви на будову церкви чи установи. Така тоблиця не є тільки холодним каменем, на якому вирите іменння жертводавця: вона проповідує поколінням про щедрість, жертвенність і благородність тих, що вписані на тій пропам'ятній таблиці. Прийде колись час, що не стане поміж живими отих жертводавців, що їх імена вписані на пропам'ятній таблиці. Але до Божого храму приходитимуть їх діти, внуки чи правнуки і з тої таблиці вичитуватимуть імена своїх батьків, дідів чи прадідів, та з приємністю згадуватимуть їх жертвенні діла, їх княжі пожертви. Пропам'ятна таблиця назавжди залишиться незатертим свідоцтвом про тих, що були фундаторами чи добродіями даної церкви чи установи, а водноразбуде учителем для майбутніх поколінь.

Як нашим вірним уже відомо, така пропам'ятна таблиця має бути вмурована і в нашій новій катедрі, а на ній будуть вириті на вічну згадку імена добродіїв і фундаторів нової катедри. З приємністю доводиться підкреслити, що число тих жертводавців, яких імена будуть вириті на пропам'ятній таблиці, збільшується з кожним днем. І так: Катерина Комар склала на будову нової катедри $3,200, а Іван Робак $1,200. —По $1,000 склали: Катерина Гай, Родина Івана Паньків, Юлія Ружило, Микола Гурій, в пам'ять Григорія і Варвари Гурій. Всі повище згадані жертводавці є з Філядельфії. —

До інших добродіїв, що намагаються залишити по собі вдячну пам'ять належать: Емілія Дубик, що передала на будову катедри $750, і родина Андрія Сопка та Олександер і Катерина Мазяр, які склали по $ 500.

Дар від найменших.

Діти нашої катедральної школи, відмовляючи собі під час Великого Посту солодощів, складали одержувані від батьків гроші, а опісля передали свої ощадності в сумі $ 630.52 на будову катедри. Цей гарний і виховний вчинок заслуговує на признання не тільки для дітей, але і їх батьків, що так гарно виховують своїх дітей, приучують їх до умертвлення, ощадности та жертви. Хай Всемилостивий Господь винагородить їм це сторицею.

В дальшому на будову катедри склали наступні жертводавці: Василь Матищак $125, а по $100 склали: Детрик Слободзян, Петро Гесс, Олена Чернецька, Іван Кравчук, Марія Козел, Олександер і Текля Філь, Данило Матищак, Василь Демник, Марія Годованець, Марія Колодчак, Антоніна Вобинська, Василь і Тереса Василюк, Теодора Томашевська, Катерина Чемерис, Василь і Михайлина Стасюк, Ева Хромяк, Анна Зупник, Катерина Зупник, Марія Гетман, Михайло Гетман, Михайло Старовайський, Михайло і Анастазія Царик, Іван Шегда, Данило Рой, Татіянна Кулька, Іван Наконечний, Анна Пиш, Іван Антоняк, Катерина Бернат, Василь Демай, Родина Осипа Чайківського, Іван Тритяк, Родина Павла Кучерявого, Михайло Попик, Михайло Ткачук, Федір Стефанишин; $ 90 склали Юрій і Марія Сенів, а $ 80 склав Юрій Репіцький.

По $50 склали: Йосип і Катерина Мороз, Онуфрій і Марія Либа, Юлія Ружило, Іван Хробак, Павлина Дурановська, Анастазія Боровицька, Василь Качук, Родина Царик, Степан Кузбит, Юрій Нечипор, Конрад Коновал, Дмитро Гнат, Петро Кілик, Марія Шпак, Микола Бульба, Степанія Ковальська і Андрій Манків.

Менші пожертви будуть проголошені іншим разом. Дякуючи щиро всім добродіям за пожертви, сподіємося, що всі українці католики Філядельфійської округи сповсповнять свій обов'язок щодо митрополичої катедри.

Дальші пожертви на будову катедри просимо слати на адресу:

Archbishop's Chancery, 815 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

На пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні в Гренд Репідс, Миш. зложили:

Іван і Анна БОГАЧ	$25.00
Стефан РЕНДЮК	25.00
Ярослав БОГАЧ	5.00
Зенон БОГАЧ	5.00

Збірку перевів І. БОГАЧ

Американські індіяни одушевляються українським Богослуженням

Всч. о. М. Горошко в оточенні оо. Францісканів після Богослуження в українському католицькому обряді для учнів в індіянській школі в Соняшній Долині.

Фінікс, Арізона. — У прекрасній „Соняшній Долині" Арізони існує від 1910-го року заснована і ведена монахами - францісканами школа для індіянських племен Піма, Папаго і Апачі. Колись ці індіяни, первісні мешканці Америки, воювали між собою і навіть слово „апачі" в мові племени Піма означає стільки, що „нікчемний ворог", але сьогодні вони живуть на одній зарезервованій для них території та згадують давні, героїчні часи. В 1941-му році Францiскани у своїй місії зорганізували для цих індіян середню школу. Для понад 50 учнів цих шкіл та їх учителів була відправлена 10-го травня ц. р. Свята Літургія в українському католицькому обряді. Відправив її всч. о. Михайло Горошко, який від 1961-го року є українським католицьким парохом та який за відносно короткий час свого побуту в тому стейті здобув собі велику популярність також серед американців, познайомлюючи їх з українськими церковними і національними традиціями. Богослуження в індіянській школі відправив о. М. Горошко в асисті о. Ярослава Гаймановича з Монтреалу, Канада, що перебував на відвідинах в Арізоні. Служив до Служби Божої п. Михайло Треш. Для цього Богослуження ченці-Францiскани, які опікуються індіянами та ведуть школу, влаштували окремий вівтар. У своїй проповіді о. Горошко познайомив індіянських студентів та їх виховників також із історією українського народу, зокрема новітньою, та українськими змаганнями і жертвами в боротьбі проти безбожного московського большевизму. 125 індіян приступило до св. Причастя. Богослуження закінчено співом „Боже великий", а після відправи індіянські студенти, не скриваючи свого одушевлення українськими звичаями, засипували своїх гостей запитами про їх далеку і мало відому для індіян країну.

Пам'яті Марії Гіжовської

Шикаго, 27-го березня. — Невмолима смерть перетяла нитку життя покійній Марії Гіжовській, котра зіставила в невисказанім горю чоловіка Дмитра, синів Андрія і Петра, невістку Настю і Лідію та двох внуків Петра і Катрусю. Покійна Марія була членкинею 220-го Відділу УНСоюзу, і 36-го Відділу Союза Українок Америки.

Покійна Марія Гіжовська була глибоко релігійною членкинею Укр. Прав. Церкви св. Володимира в Шикаго, була вірною дружиною і люблячою та примірною матір'ю. Покійна Марія була понад все щирою українською патріоткою, і щиро жертвувала на всякі народні чи церковні цілі.

Любила покійна понад все українську ношу, сама прекрасно вишивала і завсіди пригадувала своїм синам, щоб ніколи не принесли сорому для свого народу. Оба сини Дмитра і покійної Марії Гіжовських покінчили університетські науки і мають свої посади, є добрими і примірними українцями і добрими американцями.

Пригадую собі 30 літ тому, коли ми організували ОДВУ і не могли дістати залі, так що всякі збори відбувалися в просторій хаті п-ва Гіжовських. Коли організувалося Школу танків В. Авраменка, тоді дім п-ва Гіжовських був прибіжищем для всіх.

Дітвора приїжджала з Гері, Інд., Вест Пулман і зі всіх усюдів, а щире і любляче серце покійної жаліло всіх. Не раз п. Дмитро Гіжовський давав Михасеві Гирові, інструкторові танків В. Авраменка кілька долярів, щоб купив газоліни до „тарадайки" і порозвозив дітей до дому.

Похорон покійної відбувся 30-го березня до церкви св. Володимира, а звідси на „Цвинтар надії". День був прекрасний і примуло багато людей, щоб віддати послідню прислугу тій, котра за життя чесно собі її заслужила. Прибули п-во Миленькі з Невром, Інд., пані Совеун з Вінніпегу, п-во Шмігельські з Ломбард, Ілл., п-во Сафяк з Гері, Інд., багато друзів з Вест Пулман, Гемонд, Гарвей і з Шикаго.

Над могилою покійної попрощав її нижче підписаний і коли прийшов час „вічного прощання" не було людини, щоб не заплакала.

По похороні відбулася перекуска в парафіяльній залі св. Апостолів Петра і Павла на Борнсайді, де автор цих рядків попросив присутніх жертвувати на „Нев'янучий вінок" для покійної на таке добре діло, як Колеґія св. Андрея в Вінніпеґу.

Гр. Семочко,
приятель родини Гіжовських.

Я. СЛАВУТИЧ ДІСТАВ НАУКОВУ СТИПЕНДІЮ

Д-р Яр Славутич, професор української мови і літератури, отримав від Албертського університету наукову стипендію (т. зв. ґрент) для продовження студій над політикою Кремлю до не-російських мов. Таку ж стипендію він мав від свого університету в 1961 р., коли збирав потрібні матеріяли в Конґресовій Бібліотеці у Вашинґтоні. Тепер український науковець на все літо виїхав до Европи, де в головних бібліотеках світу буде докінчувати свою працю.

„ТРОФЕЇ ЯРА СЛАВУТИЧА

„Трофеї" — так називається нова книга Яра Славутича, що вийшла в світ у видавництві „Славута". У ній зібрані всі поетичні твори, написані від 1938 р. до сьогодні. Цим виданням поет відзначає 25-річчя своєї літературної літературної творчости. Книга має 320 стор. друку і тверду полотняну оправу.

З поточного бразилійського життя

Кінець „Війни за раки".

На сторінках „Свободи" ми вже писали, що „Війна за раки" між Бразилією і Францією має закінчитися так, як вона справді вже закінчилася.

Французькі рибальські пароплави закінчили близько бразилійських вод ловити морських раків та спокійно відпливли собі на батьківщину. Бразилійські військово-морські та летунські сили ще день-два покружляли в „загрожених місцевостях" і вже теж прийшли до своїх постійних постоїв. Президент Франції Шарль Де Голь викликав французького посла до Парижу для вияснення всієї тієї справи, що дістала таку гучну назву — „Війна за раки".

Жадних урядових комунікатів щодо цієї „війни" уряд Бразилії ще не подав до загального відома. Годі сказати, хто її програв, а хто виграв. Покищо в бразилійській пресі з'явилися попередні повідомлення про витрати на „Війну за раки". Бразилії вона ніби обійшлася в один більйон крузейрів. Для далеко невпорядкованих державних фінансів ця сума є дуже велика.

Зниження ціни на доляр.

Ще не так давно за один доляр платили аж 890 крузейрів. Після того ціна на нього почала швидко падати і дійшла вже була до 595 крузейрів. Правда, в останні дні знову курс доляра трохи піднісся, але всього на якийсь десяток крузейрів.

Це явище пояснюють двома причинами: 1. Проведення урядових заходів щодо обмежень банкових кредитів на придбання річей закордоном, без яких легко можна обійтися; 2. Скасування або зменшення кількости різних бразилійських представництв у чужих країнах (тут до речі пригадати, що один звичайний бразилійський службовець у Ню Йорку діставав місячну платню вищу, ніж має президент Джон Ф. Кеннеді!).

Це, звичайно, не є заходи вирішального характеру, але й вони вже дають позитивні наслідки для бразилійського фінансового життя.

М. Б.

Українська хроніка

● Українська Вільна Академія Наук у ЗДА повідомляє, що в суботу 29 червня 1963 року о 7-ій год. веч. в приміщенні Академії з нагоди закриття виставки картин Петра Петровича Холодного (мол.), відбудеться обмін вражень з виставки і товариська зустріч.

✝

Фалина з Павенцьких ЗАЯЦЬ

Жінка б. судді Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві, б. президента Апеляційного Суду у Львові, б. професора Тайного Українського Університету у Львові й університету І. Франка у Львові, активний член і голова численних наших Товариств у Львові, уродженa 5-го вересня 1882 року, упокоїлася по довгій і важкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, дня 26-го червня 1963 року у Львові на Рідних Землях.

Опечалені:

ІВАН — син
ЕЛЬЗА — невістка
МАРІЯ ФАЛИНА — внучка

ПРОГРАМА
25-го ЮВІЛЕЙНОГО ЗАГАЛЬНОГО З'ЇЗДУ ОДВУ
та
СТУДІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ОДВУ і Б. О.
в днях 4, 5, 6, 7 липня 1963 року
(INDEPENDENCE DAY)
на Оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича в Лігайтон, Па.

Четвер, 4-го липня 1963 року:

ПЕРША СЕСІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

год. 8-ма рано: Реєстрація учасників.
год. 10-та рано:
1. Відкриття — Володимир Різник, Голова ЦУ ОДВУ.
2. Покликання предсідника сесії Богдана Гасюка, Голови Зарева на ЗДА.
3. „Збереження й скріплення субстанції української спільноти на еміграції" — проф. О. Грановський, Президент ЦУ ОДВУ.
4. „Визвольна політика в добі атомової зброї й завдання українського націоналізму" — проф. М. Михалевич із Ст. Пол. Мінн.
5. Дискусія й підсумки.

год. 3:30 попол.:

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-ої РІЧНИЦІ ЗАГИНУ СЛ. П. ПОЛК. ЕВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

Святочне слово виголосить ред. О. Жданович із Парижу, привітне слово проф. О. Грановський. В мистецькій програмі: інсценізація „Поклін Героєві" у виконанні артистів українських театрів під керівництвом Володимира Шашаровського, Хор Зарева з Аллентавну. Промову в англійській мові виголосить конгресмен Д. Боріс.

год. 7:30 веч.: ДРУГА СЕСІЯ.
6. Відкриття — предсідник сесії п. Павло Дорожинський, Голова Центрального Керівництва Зарева.
7. „Події в Україні й наша їй допомога" ред. „Українського Слова" в Парижі п. Олег Жданович.
8. Дискусія й підсумки.

П'ятниця, 5-го липня 1963:

год. 9:30 рано: ТРЕТЯ СЕСІЯ.
9. Відкриття — предсідник сесії п-і Марія Квітковська, Голова ГУ Українського Золотого Хреста.
10. „Паралеля культурного процесу в Україні й українського культурного процесу на еміграції" — проф. Яків Кльований із Клівленд, Огайо.
11. „Український Націоналізм на переломі" — інж. Дмитро Андрієвський (зачитаний).
12. Дискусія й підсумки.

год. 2:00 попол.: ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ.
13. Відкриття — предсідник сесії п. Евген Мастикаш, секретар КЕ УНО з Торонта, Канада.
14. „Роля українських націоналістів поза межами Батьківщини" — дир. М. Вігун із Клівленд, Огайо.
15. „Методи й форми включення колишнього революційного активу в громадські організації в діяспорі" — ред. А. Доників-Шекерик.
16. Дискусія й підсумки.
17. Закриття Конференції — проф. О. Грановський.

год. 7:30 веч.: СПІЛЬНА З'ЇЗДОВА СЕСІЯ ОДВУ і УЗХ.
1. Відкриття 25-го Ювілейного З'їзду ОДВУ і 20-го З'їзду УЗХ — Володимир Різник, Голова ЦУ ОДВУ.
2. Молитва та вшанування пам'яті померлих членів.
3. Слово Голови ГУ УЗХ п-і Марії Квітковської.
4. Слово Президента ЦУ проф. О. Грановського.
5. Слово ред. УС і Члена ПУН п. Олега Штуля.

год. 8:30 веч.: ПЕРША З'ЇЗДОВА СЕСІЯ ОДВУ.
7. Вибір Президії З'їзду.
8. Одобрення програми.
9. Вибір комісій.
10. Верифікація й одобрення протоколу 24-го З'їзду.
11. Звіти Відділів.
12. Дискусія над звітами.

Субота, 6-го липня 1963 року:

год. 9:30 рано: ДРУГА З'ЇЗДОВА СЕСІЯ.
13. Звіти членів Центральної Управи.
14. Звіт Організаційного Трибуналу.
15. Звіт ред. кол. і адм. „Самостійної України".
16. Звіт Дирекції Видавничої Спілки в Шикаго.
17. Звіт Управи Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича.
18. Звіт Контрольної Комісії.
19. Дискусія над звітами.
20. Уділення абсолюторії.

год. 2:30 попол.: ТРЕТЯ З'ЇЗДОВА СЕСІЯ.
21. Звіти комісій, дискусія над ними й їх одобрення.
22. Схвалення резолюцій.
23. Надання З'їздом Почесного Членства запропонованим членам ОДВУ.
24. Надання З'їздом Грамот Заслуг піонерам ОДВУ.
25. Устійнення та схвалення бюджету на новий фінансовий рік.
26. Вибір Статутової Комісії.
27. Вибір Центральної Управи, Організаційного Трибуналу та Контрольної Комісії.
28. Внески для добра Організації.
29. Закриття З'їзду.

год. 7:30 веч. БЕНКЕТ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ НОВОІМЕНОВАНИХ ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ І ПІОНЕРІВ ОДВУ. Після Бенкету ЗАБАВА.

Неділя, 7-го липня 1963 року:

год. 12:00 полудня: участь учасників у Богослуженні.
год. 2:00 попол. Спільне засідання нової Центральної Управи й нової Головної Управи УЗХ і представників УНО Канади, Зарева й МУН.

Реєстраційна оплата на Конференцію, З'їзд і Святкування $5.00.

Оцею дорогою запрошуємо піонерів ОДВУ приїжджати на З'їзд та Бенкет, де вони будуть нагороджені грамотою заслуг і медалею. Голоситися треба на Оселі ОДВУ ім. О. Ольжича при реєстраційному столику.

Програма 20-го З'їзду УЗХ, що відбуватиметься в той сам час на Оселі, що З'їзд ОДВУ, буде проголошена осібно.

За Центральну Управу ОДВУ:

Володимир РІЗНИК, голова — д-р Б. ЛЕВИЦЬКИЙ, секретар

Зі спорту

„ТРИЗУБ" — „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

відплатні футбольні змагання циклу гор за Чашу Луїса між двома українськими фіналістами відбудуться **в неділю, 30-го червня 1963** о год. 2.30 по полудні на грищі при 29-й та Кембрія вулицях у Філядельфії. Переможець цієї зустрічі здобуде чашу Луїса на 1963 рік. Філядельфійський „Тризуб" був переможцем гор за цю чашу від 1959 р. „Чорноморська Січ", новик Американської футбольної ліґи, здобув у перших фінальних змаганнях з „Тризубом" перед двома тижнями нерішену 1:1.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ТРИЗУБА"

Згідно з повідомленням, одержаним від голови „Юкрейніен Нешенелс", професійної ланки футболу „Тризуба", п. Олександра Яремка, в п'ятницю 28-го червня о год. 8.15 відбудуться в домівці „Тризуба" загальні збори професійної ланки. На зборах звітуватимуть про діяльність голови, секретаря і скарбника, та виберуть нову управу. Будуть теж порушені і подані членам до рішення важливі справи дальшої діяльносnти „Юкрейніен Нешенелс".

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ТРИЗУБ" 1:1 (1:0)

Нюарк, 16 червня. — Перші з двох фінальних гор за Чашу Луїса закінчилися нерішеною, коли „Тризуб" вирівняв на десять хвилин перед кінцем з карного. „Тризуб" виступив без Ноги, Кравця і Ферейри І. „Січ" грала в тому складі, що й попередні змагання за Чашу з Портуґальським С. К. У змінних намаганнях суперників перемогти „Січ" мала більше нагод здобути ворота, однак „пех", особливо Ради і частинно Чайки, допоміг „Тризубові" обійтися при одних втрачених воротах. Карне до „Січі", що його подиктував за „невиразну руку" суддя було несподіваним рішенням. Цей же суддя був більше поблажливий при фавлі під воротами „Тризуба", коли казав стріляти до „Тризуба" лише посереднього вільного. Такими рішеннями судді не здобувають собі респекту.

Усі змагуни „Січі" грали жертвенно, і хоч були технічно дещо слабші, на думку глядачів заслуговували на виграну. „Тризуб" з досвідченими змагунами грав теж не зле, але ряд зайвих гострих зударів з противниками псували смак глядачів. За виїмком 20-ти хвилин першої половини, коли „Тризуб" контролював гру, „Січ" була не лише рівнорядним партнером, але і часто мала наглядну перевагу.

Можна сподіватися, що відплатні змагання у Філядельфії в наступну неділю будуть не менше цікавими. Молода, амбітна „Чорноморська Січ" буде боротися за перемогу, але й „Тризуб" схоче задержати переможні традиції. Все це заповідає цікаві змагання двох українських клюбів, зустріч яких повинна бути вповні спортовою і джентельменською.

Склад „Січі": Голуб, Савицький, Саварин, Снилик, Павлишин, Понось, Чайка, Каздоба, Мушак, Рада, Посідоніс і Кампоніс.

І. Я. Х-як

ДВІ ПОРАЗКИ І РЕМІС „УКРАЇНИ" МОНТРЕАЛ

З чергових 3-х відбутих змагань за першенство Проф. Футб. Ліґи Схід. Канади, в цьому з 2-х з лідером табелі гор „Італією" Торонто, — „Україна" здобула одну і втратила 5 точок. В складі „України" місце контужених змагунів зайняли відомі на американському терені змагуни „Тризуба": Є. Кравець, М. Нога — якого там також звуть „Копою", В. Чижович і Рач.

Італія Т. — Україна М. 6:3

15 червня футболісти України, відбули чергову поїздку до Торонта, де зазнали високої поразки. Ведучи в першій півгрі 2:1 Україна — після контроверзійної одинадцятки, з якої господарі здобули вирівнання 2:2 — втратила дальший дух і завзяття, а разом з цим і 4 воріт...

Стрільцем усіх 3-х воріт для України був знаменитий Ресквін. — Глядачів понад 4,000.

Гамілтон Стілерс — Україна М. 2:0

16-го червня Україна відбула подорож до Гамілтону, де в завзятих змаганнях з місцевим Клюбом Стілерс програла 2:0. В цій грі кілька змагунів України зазнали дошкульних контузій. — Глядачів понад 1,000. с

Україна — Італія 2:2

В середу 19 червня в себе вдома Україна здобула важливий реміс з лідером Проф. Ліґи — Італією. Це перший реміс — перша втрачена точка в цьогорічному футбольному сезоні гарячих італійців, з досі відбутих 10-х змагань. Рівночасно з цим рекордом Україна— з усіх втерачених Італією 8 воріт, здобула 5, що свідчить про не злу продуктивність нападу. — Ворота для України здобули: Станкович і Ресквін, для Італії Піотті і Джоріч. Найкращими змагунами України в цій грі були: Ресквін, Станкович, Кравець і Келебай.

Україна грала в складі: Келблі, Келебай, Лов, Кравець, Рач, Клюґ, Нога, Станкович, Ресквін, Чижович, Тот, Ґочоль, Чуч і Коновський.

Ом. Твардовський

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

Висліди минулого тижня:

Мантова, Італія — Кілмарнок, Шотляндія 2:2.

Реціфе, Бразилія — Валенсієн, Франція 3:0.

Пройсен, Німеччина — Оро, Мехіко 4:3.

Вест Гем, Англія — Валенсієн, Франція 3:1.

Кілмарнок, Шотляндія — Реціфе, Бразилія 3:1.

Французька дружина, мимо гарної для ока гри, потерпіла дві поразки і разом з мексіканцями Оро опинилися внизу показника по закінченні своїх гор. П'ять інших дружин все ще мають теоретичні нагоди опинитися на вершку показника. Найповажнішими кандидатами на першуна показалися таки нглійці, яким треба ще виграти останні змагання з бразилійцями, та німці, які для осягнення першого місця потребують комбінації своєї перемоги над італійцями та програної твердих і досвідчених англійців зі швидкими, але нестійкими бразилійцями. Ціла перша група М. Ф. Ліґи показалася досить вирівняною у боротьбі за першість, хоч поодинокі дружини приїхали на ці першенства з різними стилями та системами гри.

Показник М. Ф. Ліґи з 24 червня 1963 р.

	Точки	Ворота
Вест Гем	7:3	13: 9
Кілмарнок	7:5	17:13
Пройсен	6:4	13:14
Мантова	5:5	13:10
Реціфе	5:5	12:12
Валенсієн	4:8	8:13
Оро	4:8	13:18

ЗМАГАННЯ ДРУГОЇ ГРУПИ М. Ф. ЛІҐИ

4-го липня почнуться розгривки другої групи Міжнародної Футбольної Ліґи, в якій беруть участь наступні дружини, представники семи різних країн: Беленензес — Портуґалія, Валядонід — Еспанія, Вінер С. К. — Австрія, Гальсінґборґ — Швеція, Ґурнік — Польща, Динамо — Юґославія і Уйпешт — Мадярщина.

Першенства другої групи мають закінчитися в неділю, 28 липня, після чого відбудуться дві фінальні гри між першунами першої та другої групи. Вкінці переможець цього фіналу зустрінеться в двох грах за Чашу Америки з минулорічним переможцем змагань за чашу, чехословацькою дружиною Дукля з Праги.

Перші дві зустрічі другої групи М. Ф. Ліґи відбудуться в четвер, 4-го липня 1963 на стадіоні Рандалс Айленд в Ню Йорку: о год. 2.15 гратимуть Гальсінґборґ (Швеція) — Динамо (Юґославія), о годині 4.00 стануть проти себе Валядонід (Еспанія) — Вінер С. К. (Австрія).

В Шикаґо почнеться сезон другої групи на день раніше, в середу, змаганнями між Уйпештом з Мадярщини та Ґурніком з Польщі о годині 8.00 вечером на грищі Солджерс Філд.

ТАРЗАН, ч. 5056. Що чекає Тарзана?

Ящіркова людина скочила у став із Тарзаном і швидко завела його нижче плеса води.

І Ґарта затягнули таким самим способом вниз та впхали до великої нори.

І так обидва вони знайшлися на краю темної похмурої каверни... Це було те місце, де їх мали відгодувати перед смертю!